

Mục Tiêu Kinh Tế

Võ Đức Hoàng Vũ
hoangvu@ueh.edu.vn

14 August 2020

Võ Đức Hoàng Vũ

Một mục tiêu xã hội

- Xã hội hướng đến nhiều mục tiêu:
- Cải thiện phúc lợi kinh tế: sự gia tăng trong tổng phúc lợi xã hội. Nó được đo lường bằng sự gia tăng lợi ích ròng tạo ra từ sản xuất và tiêu dùng hàng hóa và dịch vụ.

Mục tiêu của xã hội

- Cải thiện công bằng là cải thiện trong phân phối lợi ích ròng giữa các cá nhân trong xã hội, và thường được giải thích bằng sự gia tăng cơ hội cho những người bị thiệt.
- Mục tiêu cải thiện chất lượng môi trường gồm cải thiện môi trường xung quanh và điều kiện sống của chúng ta.

Mục tiêu của xã hội

- Phân tích lợi ích chi phí đánh giá trước hết sự mong muốn của các phương án theo mục tiêu phúc lợi kinh tế.
- Phân tích này đánh giá sự mong muốn theo lợi ích và chi phí của tất cả các kết quả của một phương án kể cả các kết quả về môi trường.
- Các quyết định ở các cấp khác nhau sẽ dẫn tới cách cải thiện phúc lợi khác nhau.

Cơ sở đạo đức của CBA

- Các hoạt động và hàng hóa được đánh giá dựa vào sự ích dụng của chúng đối với con người.
- Sự ích dụng đối với con người được đánh giá căn cứ vào ích dụng đối với cá nhân, và các cá nhân này được xem như người đánh giá tốt nhất phúc lợi củ mình.
- Phúc lợi của tất cả các cá nhân đều được tính đến.

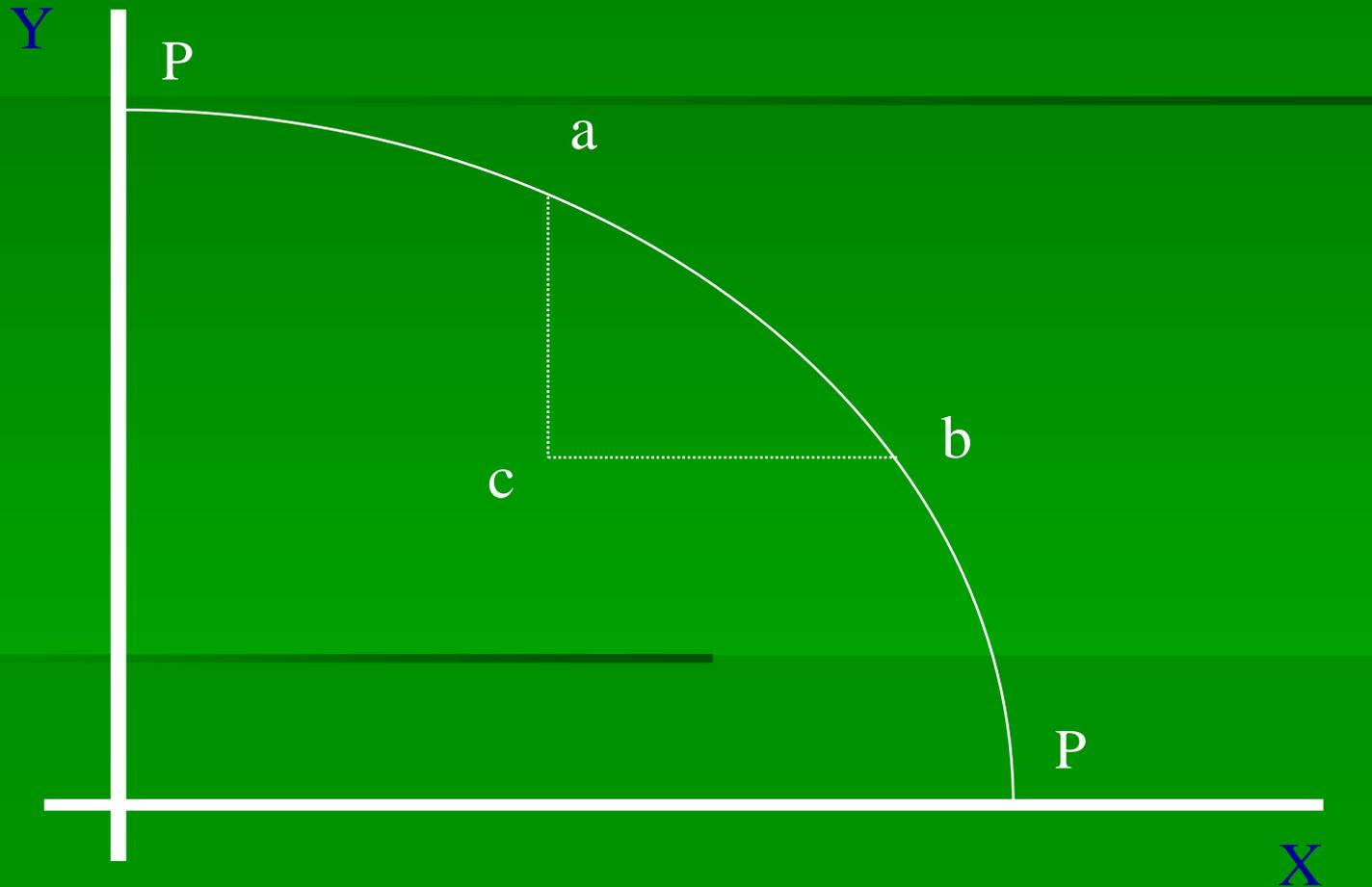
Khái niệm tối ưu Pareto

- Ta xem xét hai phương án sau để làm rõ khái niệm tối ưu Pareto:
- Phương án A tốt hơn tình trạng hiện tại (status quo) nếu **mỗi** cá nhân nhận được sự thỏa dụng nhiều hơn từ phương án A hơn là từ tình trạng hiện tại.
- Phương án A tốt hơn tình trạng hiện tại nếu **ít nhất** có một người nhận được sự thỏa dụng nhiều hơn từ A, và **không ai** nhận ít đi.

Tối ưu Pareto

- Tối ưu Pareto được định nghĩa là một tình trạng trong đó không một ai có thể giàu lên mà không làm người khác nghèo đi.

Tối Ưu Pareto

Hình 2.1: Đường giới hạn khả năng sản xuất (PPF)

14 August 2020

Võ Đức Hoàng Vũ

Tối ưu Pareto

- Mục tiêu của phúc lợi kinh tế là tình trạng tối ưu Pareto mà tại đó không ai có thể giàu lên mà không làm người khác nghèo đi.
- Tối ưu Pareto đạt được khi tất cả các khả năng làm tăng phúc lợi đã được sử dụng hết.
- Nguyên tắc cơ bản cho việc lựa chọn là cải thiện Pareto thực tế. Một thay đổi thực tế làm ít nhất một người giàu lên và không ai bị nghèo đi là một cải thiện Pareto thực tế.

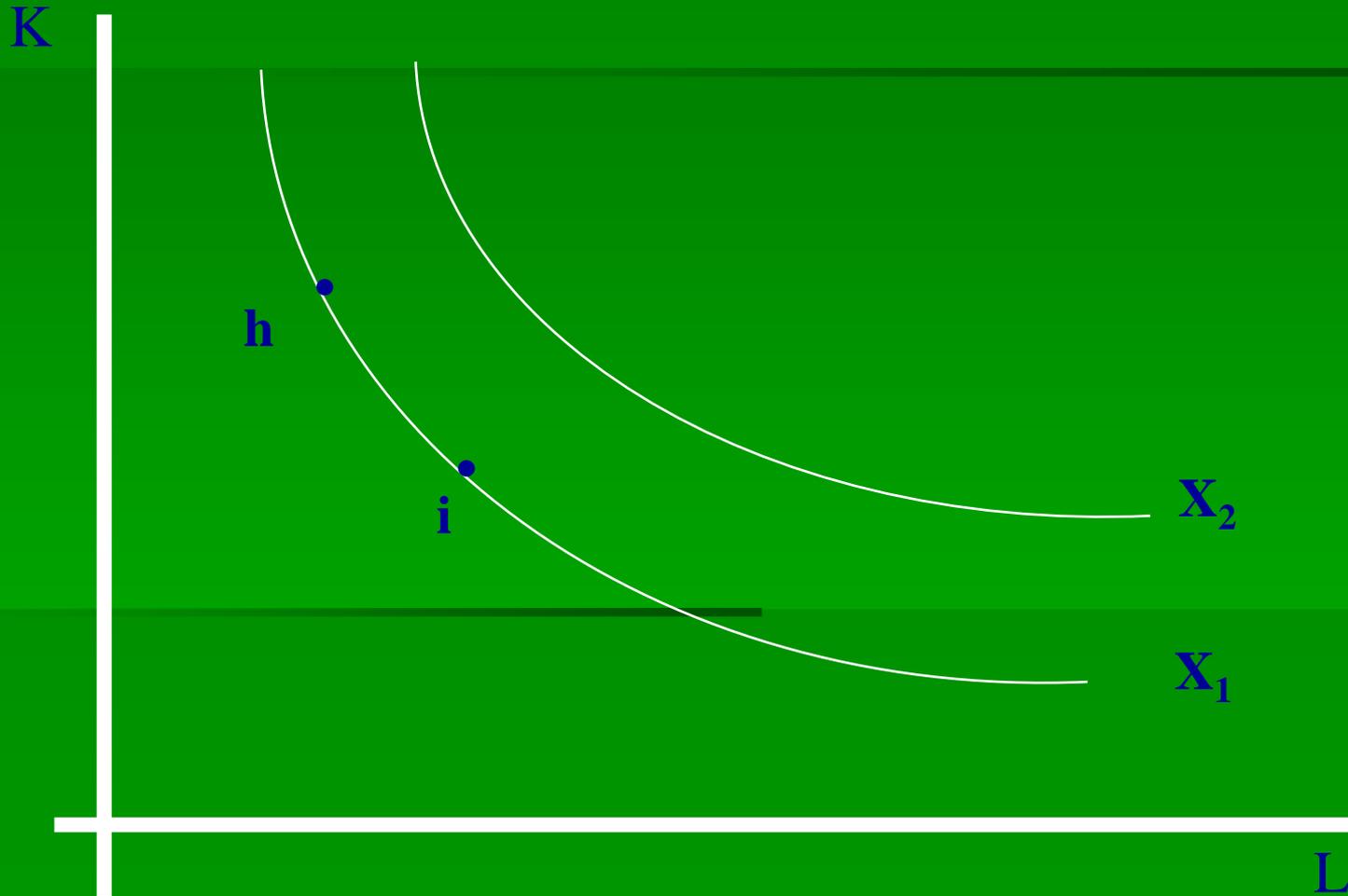
Điều kiện đạt tối ưu Pareto

- Tối ưu Pareto đạt được khi tất cả các khả năng làm tăng phúc lợi đã được sử dụng hết. Nói cách khác, tối ưu Pareto chỉ đạt được khi thỏa các điều kiện về hiệu quả trong cả quá trình sản xuất, trao đổi và trong phân phối.
- Hiệu quả sản xuất (Production efficiency):
- Hiệu quả sản xuất thể hiện một sự phân bổ nguồn lực mà không thể làm tăng sản lượng của một hàng hóa này mà không làm giảm sản lượng của hàng hóa khác.

Điều kiện đạt hiệu quả sản xuất

- Có hai hàng hóa X và Y , hai yếu tố vốn (K) và lao động (L), X và Y được biểu diễn dưới dạng hàm số như sau:
 - $X = (K_X, L_X)$
 - $Y = (K_Y, L_Y)$
- Giả sử $L = L_X + L_Y$ và $K = K_X + K_Y$

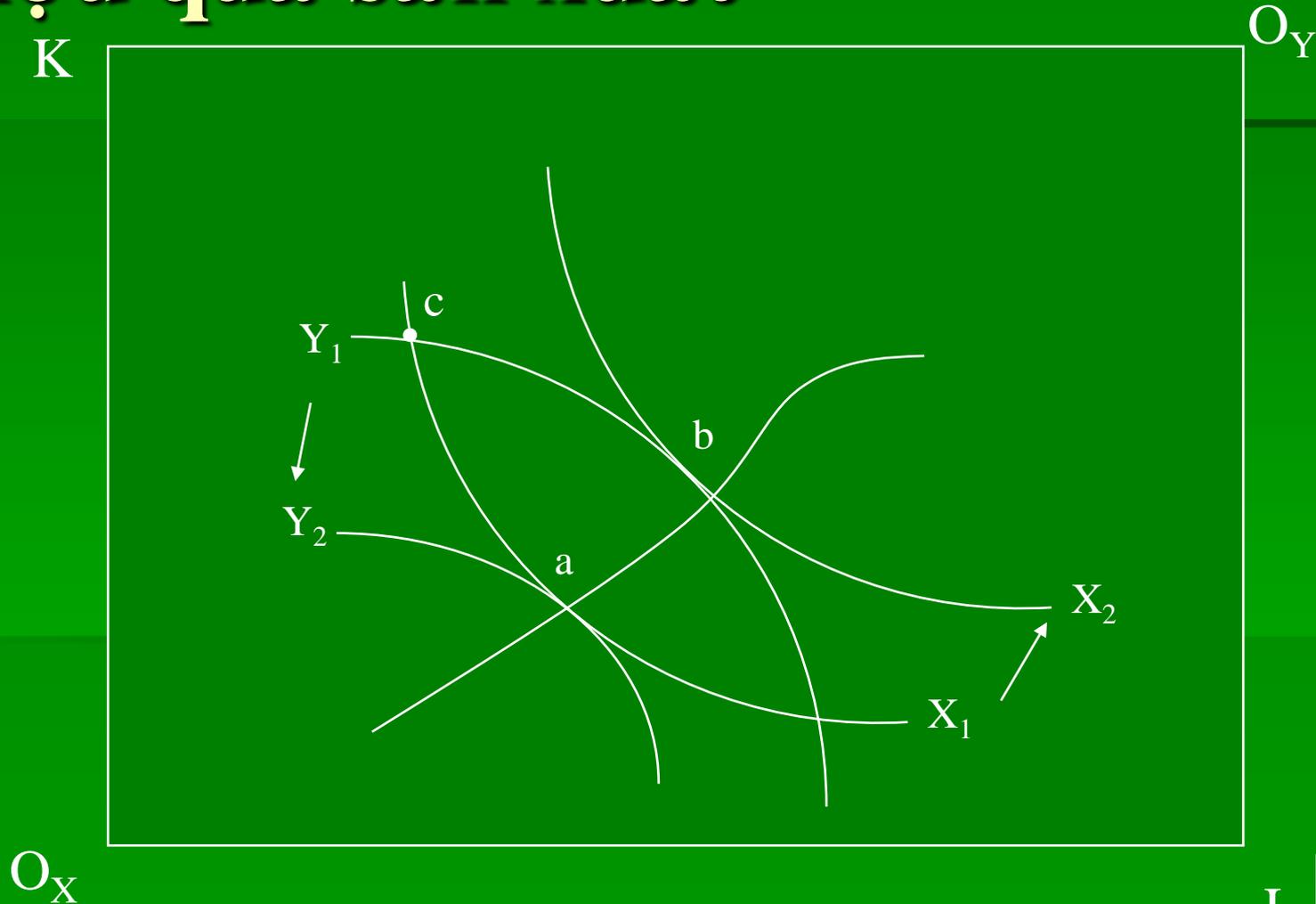
Hiệu quả sản xuất

14 August 2020

Võ Đức Hoàng Vũ

Hiệu quả sản xuất

Hình 2.3: Edgeworth box diagram

Võ Đức Hoàng Vũ

14 August 2020

Điều kiện đạt hiệu quả sản xuất

- Trong một giai đoạn sản xuất nào đó, nếu sự dịch chuyển yếu tố sản xuất làm tăng sản lượng X chỉ bằng cách giảm sản lượng Y, thì đạt hiệu quả trong sản xuất. Tại giai đoạn này thì
 - $MRTS_{LK}^X = MRTS_{LK}^Y$, hay
 - $(MP_L/MP_K)^X = (MP_L/MP_K)^Y$

Điều kiện đạt hiệu quả tiêu dùng

- Giả sử mô hình hai khu vực với hai hàm lợi ích như sau:
- $U^A = U^A(X, Y)$
- $U^B = U^B(X, Y)$
- Điều kiện đạt hiệu quả tiêu dùng:
- $MRS^A_{XY} = MRS^B_{XY}$

Điều kiện đạt hiệu quả phân phối

- Để thỏa mãn điều kiện hiệu quả phân phối, phải thỏa mãn cả hiệu quả sản xuất và hiệu quả trao đổi:
- $MRT_{XY} = MRT_{XY}$
- Nghĩa là tỷ lệ các hàng hóa được thay thế trong sản xuất bằng tỷ lệ các hàng hóa này được thay thế trong tiêu dùng.

Cải thiện Pareto thực tế hay Pareto tiềm năng

- Tiêu chí của Kaldor: phương án A được chọn so với tình trạng hiện tại nếu những người được lợi từ A *có thể đền bù* cho những người bị thiệt, và vẫn giàu lên.
- Tiêu chí của Hicks: Phương án A được lựa chọn so với tình trạng hiện tại nếu người được lợi từ A *có thể hồi lộ* cho người bị thiệt để chấp nhận A, và vẫn giàu lên.

14 August 2020

Võ Đức Hoàng Vũ

Cải thiện Pareto tiềm năng

- Cả Kaldor (1939) và Hicks (1939) đều đề nghị rằng phúc lợi kinh tế có thể tăng lên miễn là người bị thiệt có khả năng không bị để nghèo đi.
- Nguyên tắc thực tiễn cho sự lựa chọn là cải thiện Pareto tiềm năng. Một thay đổi làm ít nhất một người giàu lên và không ai bị nghèo đi là một cải thiện Pareto tiềm năng.